

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8869
HSC@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOC. NO. 15/00152-2

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF STRAFFULDBYRDELSSESLOVEN (SEKTIONERING AF RADIKALISEREDE OG EKSTREMISTISKE INDSATTE)

02 DECEMBER 2015

Justitsministeriet har ved e-mail af 3. november 2015 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdelsesloven (Sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

1. BAGGRUND

Lovforslaget er fremsat i forlængelse af regeringsgrundlaget fra sommeren 2015, hvorefter regeringen blandt andet vil styrke værnets mod terror og sætte ind over for truslen fra religiøs radikalisering og ekstremisme. Fængslerne er et af de steder, hvor der er risiko for rekruttering af personer til ekstremistiske miljøer.

Med forslaget til ændring af straffuldbyrdelsesloven ønsker regeringen at give kriminalforsorgen bedre muligheder for at placere radikaliserede og ekstremistiske indsatte i fængslerne på en måde, så muligheden for, at de kan anspore eller opildne andre indsatte til ekstremistiske handlinger, begrænses mest muligt. Dette kaldes også sektionering. Samtidigt beskyttes indsatte, der er i risiko for at blive radikaliserede, mod negativ påvirkning fra voldelige ekstremister.

2. MENNESKERETTEN

Forslaget rejser spørgsmål i forhold til menneskeretten på flere områder:

FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder bestemmer i artikel 10, stk. 3, at straffesystemet skal omfatte en fangebehandling, hvis vigtigste formål skal være fangernes forbedring og resocialisering.

Samtidigt er det et grundlæggende menneskeretligt princip, at frihedsberøvelse ikke må være mere indgribende, end formålet tilsiger.

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 9 indeholder retten til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed, herunder retten til at udøve sin religion. Religionsfriheden kan underkastes begrænsninger, som er foreskrevet ved lov, og som er nødvendige i et demokratisk samfund blandt andet af hensyn til den offentlige sikkerhed, for at beskytte offentlig orden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Efter EMRK artikel 10 har enhver ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser. Ytringsfriheden kan undergives restriktioner, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund, blandt andet af hensyn til den nationale sikkerhed, territorial integritet eller offentlig sikkerhed.

Samtidigt har staten efter EMRK artikel 8 en forpligtelse til så vidt muligt at beskytte famililivet. Dette hensyn kommer til udtryk flere steder i straffuldbyrdelsesloven, således at der tages hensyn til den indsattes mulighed for at bevare kontakten til sin familie, herunder børn.

Det fremgår af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at når der foretages indgreb i en rettighed, skal flere betingelser være opfyldt. Indgrebet skal have hjemmel i lov (legalitetskravet), det skal vedrøre et anerkendelsesværdigt formål, og indgrebet skal være nødvendigt, herunder proportionalt i forhold til formålet. Legalitetskravet betyder, at der skal være en så tilstrækkelig klar og præcis lovhjemmel, at retstilstanden på området bliver forudsigelig.

EMRK artikel 13 fastslår, at enhver, hvis rettigheder og friheder efter konventionen er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler herimod for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler i embeds medfør. Der skal derfor nationalt være etableret en klageinstans, som kan sikre en borger, som har været udsat for en krænkelse, erstatning eller godtgørelse for en påført økonomisk eller ikke-økonomisk skade eller anden passende genoprejsning. Retsmidlet skal være effektivt, både retligt og faktisk. Domstolskontrol er et effektivt middel, men der kan ikke altid stilles krav om domstolskontrol, idet judiciel kontrol kan erstattes af et

administrativt organ, hvis organet er tilstrækkeligt uafhængigt og kan træffe bindende afgørelser, som kan håndhæves.

Der foreligger flere retningslinjer og anbefalinger fra FN, Europarådet og EU, såkaldt "soft-law", som ikke er bindende på samme måde, som konventioner. De Europæiske Fængselsregler (EFR) betragtes som den mest detaljerede og aktuelle menneskeretlige målestok for frihedsberøvede personer. EFR regulerer blandt andet forhold omkring disciplinære sanktioner, isolation mv.

3. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Generelt

Straffuldbyrdelsesloven bygger på det grundlæggende princip, at en frihedsberøvelse ikke skal være mere indgribende end formålet tilsiger. Det betyder, at fængselsstraf som udgangspunkt skal afsnes i åbent fængsel og så vidt muligt i nærheden af den dømtes hjem, for at den dømte kan opretholde kontakt til familie og venner. Dette udgangspunkt kan fraviges under nærmere omstændigheder, for eksempel hvis der er bestemte grunde til at antage, at den indsatte har udøvet overgreb på medindsatte eller personale i institutionen, og det er nødvendigt for at forebygge yderligere overgreb.

Endvidere fremgår det af straffuldbyrdelsesloven, at fuldbyrdelse af en straf skal ske med fornøden hensyntagen såvel til straffens gennemførelse som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Instituttet er enig i, at der foreligger en risiko for, at der i danske fængsler kan ske rekruttering af indsatte til voldelige og ekstremistiske miljøer. Indsatte er i en sårbar position, hvor der er risiko for, at de er særligt modtagelige for påvirkning fra andre, såvel i positiv som negativ retning. Det må antages, at sektionering, og herunder det såkaldte "fortyndingsprincip", hvor flere indsatte spredes over flere forskellige afdelinger, er et effektivt middel, selv om der - som nævnt i lovforslagets bemærkninger - herved kan ske en spredning til en bredere kreds af indsatte. Omvendt indeholder en samling af radikaliserede indsatte i særlige afdelinger også en risiko for yderligere radikalisering.

Der er vigtigt at fastholde en målrettet resocialiseringsindsats, også i forhold til radikaliserede fanger, så deres motivation til at forlade radikaliserede miljøer styrkes. Også radikaliserede indsatte vil en dag blive løsladt til et liv i frihed, og resocialiseringsbestræbelser er derfor af stor betydning.

3.1 Adgang til sektionering af radikaliserede indsatte

Det største problem i fængslerne er ifølge lovforslaget de grupper af personer, der søger at fremme radikale synspunkter ved brug af ulovlige, eventuelt voldelige midler og metoder, og som opfordrer andre til voldelig ekstremisme for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål. Lovforslaget retter sig mod disse radikaliserede indsatte, idet der allerede er hjemmel til at fravige nærhedsprincippet, når det drejer sig om indsatte, som befinder sig i risikogruppen for at blive radikaliseret, se lovforslagets bemærkninger side 14-15.

Radikaliserede indsatte kan allerede nu anbringes i de såkaldte "særpladser" efter reglerne om anbringelse af negativt stærke indsatte, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Denne sektionering anvendes imidlertid typisk over for mere klart afgrænsede grupper, for eksempel rockere og bandemedlemmer samt deres støttegrupper.

Straffuldbyrdsloven bestemmer, at der kan foretages sektionering, når det må anses for nødvendigt for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen. Overgreb behøver ikke at være voldelige, men der kan også være tale om overgreb på medindsattes handlefrihed, herunder friheden til at deltage i fængslets tilbud om beskæftigelse, undervisning eller fritidstilbud.

Det foreslås, at der indføres adgang til at kunne sektionere en indsat, "som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme". Formålet er at forebygge radikalisering og ekstremisme, herunder forebygge ekstremistiske handlinger, og et sådant formål er anerkendelsesværdigt ud fra hensynet til den nationale og offentlige sikkerhed.

"Radikalisering" og "ekstremisme" er ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger (se blandt andet bemærkningerne side 11f.). Begreberne søges nærmere fastlagt i lovforslagets bemærkninger.

Det fremstår imidlertid ikke særligt præcist, hvilke faktorer, fængselsmyndighederne konkret skal tillægge betydning, når der skal træffes afgørelse om sektionering, og den foreslåede hjemmel forekommer meget bred.

En klar og præcis lovhjemmel er med til at sikre en forudsigelig retstilstand og korrekt anvendelse af bestemmelsen, særligt når de overordnede begreber som her "radikalisering" og "ekstremisme" er flertydige. Samtidigt er det vigtigt af hensyn til den enkelte indsatte, herunder dennes religionsfrihed og ytringsfrihed, at det nærmere søges

fastlagt, under hvilke betingelser sektionering kan iværksættes, fordi en for vid lovhjemmel risikerer vilkårlighed og risikerer at gribe ind i lovlige religiøse eller politiske holdninger.

Instituttet anbefaler derfor, at lovteksten præciseres således, at sektionering kan ske 'for at modvirke, at radikaliserede indsatte forsøger at påvirke andre til voldelig ekstremisme'. Samtidigt anbefaler instituttet, at det mere konkret fastlægges i bemærkningerne hvilke forhold, der kan bevirke sektionering af en indsat med henblik på at sikre, at sektionering anvendes som en nødvendig og proportional foranstaltning.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at lovteksten ændres og lovforslagets bemærkninger uddybes med henblik på at præcisere og konkretisere, hvornår radikaliserede indsatte kan sektioneres.

3.2 Sagsbehandling og klagemuligheder

Kriminalforsorgen blev reorganiseret i 2014. Direktoratet for Kriminalforsorgen varetager den centrale ledelse og administration af kriminalforsorgen, mens et antal nyoprettede kriminalforsorgsområder fik overført kompetence til at træffe afgørelse i en række sager, herunder om anbringelse i kriminalforsorgens institutioner.

Det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget om reorganisering LF 190, at det skønnes mest hensigtsmæssigt, at direktoratet fortsat træffer afgørelse vedrørende anbringelse i "særpladser", hvilket f.eks. kan være relevant ved valg af afsoningsinstitution for rocker- og bandemedlemmer, men også for dømte med risiko for radikalisering.

Af det nu fremsendte lovforslag fremgår, at afgørelser om placering af dømte på disse særpladser, vil have en så indgribende karakter, at der bør være adgang til at klage, se side 14.

Det fremgår imidlertid ikke klart af lovforslaget, hvem der kan klages til, hvis der ønskes at klage over Direktoratet for Kriminalforsorgens afgørelse om tildeling af "særplads". Afgørelser om øvrige overførsler truffet af kriminalforsorgsområderne kan påklages til direktoratet. Der er ikke adgang til en hurtig domstolsprøvelse efter lovens § 112 af disse afgørelser.

En afgørelse om sektionering på området for radikalisering kan rejse spørgsmål i grænseområdet mellem på den ene side den enkelte indsatte rettigheder og friheder, herunder religions- og

ytringsfriheden, og på den anden side statens legitime ret til at beskytte den nationale sikkerhed eller andres rettigheder og frihed.

Afgørelser om sektionering af radikaliserede indsatte har ikke umiddelbart karakter af disciplinærsager, men retter sig - ligesom disse - mod en uønsket adfærd. I disciplinærsager har den indsatte klare rettigheder. EFR artikel 59 bestemmer herom, at den indsatte skal underrettes omgående og i et sprog, som vedkommende forstår om anklagerne imod denne, ligesom den indsatte skal have lejlighed til at fremføre sine synspunkter, have ret til at forsvare sig selv, eventuelt med juridisk bistand, og have ret til tolk, hvis det er nødvendigt. Hvis den indsatte findes skyldig, skal afgørelsen kunne indbringes for en kompetent og uafhængig højere myndighed efter artikel 61.

Det fremgår ikke, i hvilket omfang den indsatte vil blive inddraget i behandlingen af en administrativ sag om sektionering på grund af radikaliserede synspunkter, herunder om den indsatte har adgang til at modtage sagens materiale, modtage retshjælp og har adgang til at afgive udtalelse. Den indsatte vil også kunne have behov for at kunne imødegå eventuelt fejlagtige oplysninger, ligesom det er vigtigt, at der orienteres om klagemuligheder.

Ud over de ovenfor rejste spørgsmål må det antages, at brugen af sektionering vil kunne få betydning også for den indsattes øvrige forhold, som f.eks. den indsattes adgang til at få udgang og prøveløsladelse.

Instituttet finder på den baggrund, at der er anledning til i lovforslagets bemærkninger nærmere at fastlægge, hvorledes sager om sektionering på baggrund af radikaliserende og ekstremisme behandles, herunder om der er tale om en forvaltningsafgørelse. Samtidigt bør der redegøres nærmere for, hvordan sådanne afgørelser kan risikere at påvirke den indsattes øvrige forhold f.eks. om udgang og prøveløsladelse. Også klageadgangen bør efter instituttets opfattelse tydeliggøres, herunder formidles til de indsatte.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at sagsbehandlingen og klageadgangen i denne type sager nærmere beskrives i lovforslagets bemærkningerne.

3.3 Forskelsbehandling

Lovforslagets bemærkninger indeholder et afsnit om forholdet til internationale konventioner. Det fremgår heraf, at bestemmelserne navnlig vil blive anvendt i forhold til personer i det militant islamistiske

miljø, og at bestemmelserne dermed kan rejse spørgsmål om forskelsbehandling. Der henvises i afsnittet til Menneskerettighedsdomstolens praksis, hvorefter en forskelsbehandling, som er begrundet i objektive og rimelige kriterier, kan være berettiget.

Det fremgår imidlertid ikke klart af lovforslaget, hvilke kriterier, som skal lægges til grund for en eventuel forskelsbehandling af muligt radikaliserede indsatte, og dermed ved vurderingen af, om en eventuel forskelsbehandling kan antages at være lovlig, jf. også vores bemærkninger under afsnit 3.1. Det nævnes overordnet, at formålet med de foreslåede bestemmelser er at forebygge radikalisering i fængslerne med henblik på at begrænse risikoen for terrorisme, og at også mindre indgribende midler bør overvejes.

Når der ikke foreligger en tilstrækkelig klar lovhjemmel for indgreb, som kan medføre forskelsbehandling som følge af for eksempel religiøs overbevisning, foreligger der ifølge instituttets opfattelse en risiko for krænkelse af artikel 14 sammenholdt med artikel 9 om retten til religionsfrihed. Denne risiko opstår, når der ikke er fastlagt mere præcise kriterier for, hvilke forhold, der skal foreligge, for at en person kan karakteriseres som værende radikaliseret, og hvilke handlinger, der skal være begået for at en indsat kan anses for at have søgt at påvirke andre indsatte til voldelig ekstremisme. Også ytringsfriheden og retten til et familieliv kan blive udfordret for denne gruppe indsatte. Retten til familieliv kan udfordres, fordi mulighederne for at opretholde kontakt til familien forringes, hvis der er lang afstand mellem det fængsel, den indsatte afsoner i, og den indsattes families bolig.

Disse forhold ses ikke omtalt i lovforslagets bemærkninger.

Instituttet ønsker samtidigt at understrege, at radikalisering og voldelig ekstremisme også kan opstå i andre miljøer end det militant islamistiske miljø.

- Instituttet anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at lovforslagets afsnit om forholdet til internationale konventioner udvides til også at beskrive de spørgsmål, der rejser sig om brug af sektionering i forhold til den indsattes religionsfrihed, ytringsfrihed og ret til familieliv.

3.4 Evaluering

Instituttet anbefaler, at der sker en registrering og evaluering af brugen af sektionering over for radikaliserede indsatte med henblik på at

beskrive erfaringer med brugen af sektionering i forhold til radikaliserede indsatte.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at der løbende sker en registrering af brugen af sektionering. Samtidigt anbefales det, at ordningen evalueres efter en kortere årrække.

Der henvises til sagsnr. 2015-1902-0267.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse

Afdelingsleder

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

jm@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 1. december 2015
SAGSNR.: 2015 - 4081
ID NR.: 377428

**Høring - over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdelsesloven
(sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte)**

Ved e-mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag (sagsnr. 2015-1902-0267).

Advokatrådet kan i den forbindelse oplyse følgende:

Overordnet set støtter Advokatrådet, at der inden for alle grene af den offentlige forvaltning arbejdes med at højne værnet mod terror og beskytte danskernes sikkerhed.

Det må imidlertid forudsættes, at et sådan arbejde ikke reelt undergraver grundlæggende demokratiske værdier, frihedsrettigheder og internationale konventioner.

Lovforslaget lægger op til en udvidet adgang til at sektionere og anbringe indsatte, som viser tegn på radikalisering og ekstremisme.

Det fremgår af lovforslagets pkt. 2.2., at udtrykkene »radikalisering« og »ekstremisme« ikke er entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

Der gøres herefter et forsøg på at indkredse nogle af tegnene på radikalisering og ekstremisme. Efter Advokatrådets opfattelse er der dog tale om vage og skønsmæssige begreber, som ikke har sikre holdepunkter, og som også kan være påvirket af personlige holdninger og opfattelser uden nogen støtte i evidensbaserede undersøgelser.

Dette skal sammenholdes med, at der inden for straffuldbyrdelsesloven findes en række muligheder for at undtage oplysninger fra indsatte. Det får den betydning, at klageadgang i mange tilfælde er mere formel end reel, da det kan være vanskeligt at tilbagedrive fejlagtige opfattelser.

Advokatrådet skal derfor foreslå, at lovforslaget begrænses til indsatte, som er dømt for nærmere definerede kriminalitetsformer, f.eks. straffelovens kapitel 12 og 13 samt bestemmelser, hvor strafferammen er over seks år.

Advokatrådet skal under alle omstændigheder opfordre til, at der i forhold til den indsatte redegøres for baggrunden for, at den pågældende vurderes at være blevet - eller er på vej til at blive - radikaliseret eller ekstremistisk. Dette vil øge muligheden for en egentlig klagesagsbehandling.

Samtidig bør man i Direktoratet for Kriminalforsorgen foretage løbende indberetninger i forhold til anvendelsen af det pågældende regelsæt, herunder baggrunden for den konkrete anvendelse, således at man sikrer, at lovforslaget ikke får den konsekvens, at indsatte med muslimsk baggrund generelt kommer til at afsone under ringere vilkår end indsatte med en anden religiøs baggrund. Dette kan i sig selv begrunde en øget radikalisering og ekstremisme blandt denne gruppe af personer.

Med venlig hilsen

Nicolai Pii

Justitsministeriet

jm@jm.dk og pbj@jm.dk

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Rådhuspladsen 16

1550 København V

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

1. december 2015

2015-1902-267, Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbydelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske Indsatte)

Ved e-mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om eventuelle bemærkninger til ovennævnte høring.

I den anledning kan Landsforeningen af Forsvarsadvokater udtale følgende:

Landsforeningen kan overordnet tiltræde, at straffuldbydelsesloven ændres således, at der sker en udvidelse af adgangen til anbringelse i eller overførsel til arresthus eller lukket fængsel, således at det også kan ske, hvis det må anses for nødvendigt som led i kriminalforsorgens indsats mod radikalisering og ekstremisme. Heri ligger efter bemærkningerne, at den pågældende placering konkret skal være nødvendig som følge af den dømtes radikaliserende adfærd, og at placeringen skal være egnet til at begrænse risikoen for påvirkning af andre til voldelig ekstremisme.

Som anført under Justitsministeriets overvejelser (pkt. 2.2) er udtrykkene "radikalisering" og "ekstremisme" ikke entydige begreber, men dækker over varierende grader af tilslutning til radikale og ekstreme synspunkter og handlinger.

I de tilfælde, hvor en indsat af kriminalforsorgen bliver sektioneret med henvisning til, at den indsatte betegnes som radikaliseret eller ekstremistisk, bør den indsatte gøres fuldt ud bekendt med grundlaget herfor. Dette særligt med henblik på, at den indsatte reelt kan udnytte sin klageadgang.

Som anført i bemærkningerne pkt. 2.3 finder Landsforeningen grund til at understrege, at det i hvert enkelt tilfælde må overvejes, om formålet med anbringelsen eller overførelsen vil kunne tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger. Eksempelvis vil der ikke være grundlag for at placere en indsat i et arresthus, hvis formålet kan opnås ved iværksættelse af en målrettet motivationsindsats i et fængsel.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

RETS POLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Sagsnr.: 2015-1902-0267

Høringsvar vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte)

Forslaget sigter på at forebygge radikalisering af indsatte, således at udvikling af ekstremistiske holdninger undgås, herunder at det undgås at andre rekrutteres. Dette formål anser Retspolitisk Forening for særdeles anerkendelsesværdigt. Fremgangsmåden med overflytning til arresthus eller institution, hvor det må formodes, at en sådan adfærd kan imødegås er ifl. bemærkningerne (s 4) kopieret fra ordningen med såkaldt negative særke indsatte, og efter Justitsministeriets opfattelse vil en lignende ordning med fordel kunne indføres i forhold til radikaliserede og ekstremistiske indsatte.

Retspolitisk Forening finder, at sammenligningen med rockere og personer med tilknytning til bandemiljøet er uheldig. Såfremt forslaget fortrinsvis tager sigte på at ramme personer med en stærk islamisk tro jf. bemærkningerne s.17, rammer man i modsætning til eksempelvis rockere, personers religiøse tro. Det hedder i den nævnte henvisning til bemærkningerne: "I praksis må det imidlertid antages, at bestemmelserne navnlig vil blive anvendt i forhold til personer fra det militant islamistiske miljø...". Denne henvisning bekræfter således, at der lægges op til en forskelsbehandling på grund af religiøs overbevisning.

Ekstremisme og radikalisering ikke er præcist defineret, men er i bemærkningerne s. 12 anført som eksempelvis "forenklede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende, samt intolerance og manglende respekt for andre menneskers synspunkter, frihed og rettigheder. Begrebet omfatter endvidere afvisning af grundlæggende demokratiske værdier og normer, manglende accept af demokratiske beslutningsprocesser og anvendelse af ulovlige og eventuelt voldelige metoder for at opnå et politisk eller religiøst ideologisk mål". En sådan eksemplificering vil i øvrigt dække en betragtelig del af den højreradikale diskussion på de sociale medier.

Dermed bliver det overladt til den enkelte kriminalforsorgsinstitutions skøn, hvorvidt en intens religionsudøvelse eksempelvis med 5 daglige bønner kan opfattes som en radikaliseringsproces, der er farlig i forbindelse med tilbagevenden til samfundet efter endt afsoning. Er en sådan religionsudøvelse ledsaget af udsagn om tilslutning til kalifatet eller lign., er der stadig tale om, at den indsatte udviser en fuldt lovlig og grundlovsbeskyttet adfærd.

Som det også er anført i bemærkningerne s.14 anses afgørelser om placering af dømte for at have en så indgribende karakter, at der bør være adgang til at klage. Klageadgangen er i øvrigt ikke nærmere angivet.

Afgørelsen om sektionering vil således typisk over for den indsatte fremtræde som en disciplinærsanktion uden andet retsgrundlag end de ansattes formodninger. Dette kan meget muligt have den modsatte virkning af den tilsigtede, hvis flytningen eksempelvis foretages til en institution beliggende langt fra den indsattes familie og omgangskreds, hvorved besøg under afsoningen vanskeliggøres. Det vil endvidere tillige kunne have den effekt, at den indsattes indtryk af marginalisering i samfundet forstærkes og ses som en yderligere marginalisering.

Der er således væsentlige menneskeretlige aspekter af lovforslaget. Disse aspekter gennemgås i bemærkningerne s.17 ff. Det konkluderes, at hverken EMRK art 14 om forbud mod forskelsbehandling eller art 26 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, er overtrådt. Begge konventioner åbner mulighed for forskelsbehandling, såfremt der er objektive og rimelige grund hertil. Således som lovforslaget er udformet er fuldtud lovlig praktisering af religiøs overbevisning og fuldt ud lovlig brug af ytringsfriheden imidlertid omfattet.

Retspolitisk Forening betvivler, at kriminalforsorgsansattes skønsudøvelse på baggrund af upræcise definitioner kan udgøre det objektive og rimelige grundlag som forlangt i konventionerne.

Afsluttende skal foreningen foreslå, at lovforslaget ændres således, at det alene omfatter indsatte, der opfordres til at forfølge religiøse eller andre formål ved brug af ulovlige midler.

København den 1. December 2015

Bjørn Elmquist

Leif Hermann

formand

bestyrelsesmedlem

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: jm@jm.dk og pbj@jm.dk

25. november 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-111-0096
Sagsbehandler
Morten Tønning
Direkte 3319 3236

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte) – Justitsministeriets j.nr. 2015-1902-0267

Ved e-mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet sendt ovenstående udkast i høring og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Datatilsynet lægger til grund, at ved behandling – herunder eventuel indsamling og videregivelse – af personoplysninger iagttages persondatalovens¹ regler.

Med venlig hilsen

Morten Tønning

---

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Straffuldbydelseskantoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-54-15
Den 11/11-2015

Justitsministeriet har ved brev af 3. november 2015 (Sagsnr.: 2015-1902-0267) anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til lovforslag om ændring af straffuldbydelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om forslaget.

Dette svar sendes efter anmodning til jm@jm.dk og pbj@jm.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bjarne Christensen', is written over the typed name.

Bjarne Christensen

**Østre Landsret
Præsidenten**

Den **- 9 NOV. 2015**
J.nr. 40A-ØL-58-15
Init: cr

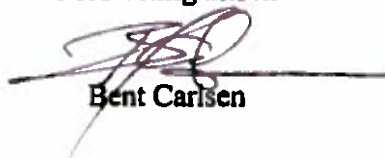
Justitsministeriet
Straffuldbydelseskantoret
Slotholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og pbj@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 3. november 2015 (Sagsnr. 2015-1902-0267) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring udkast til lovforslag om ændring af straffuldbydelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Rorsbo

Justitsministeriet
Straffuldbyrdelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2015.58

Den 4. december 2015

Ved en mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag til ændring af straffuldbyrdelsesloven (Sektionering af radikaliseret og ekstremistiske indsatte).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at høringen ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til j.nr. 2015-1902-0267.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Straffuldbyrdelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR-nr. 21659509
EAN-nr. 5798000161184

Sendt pr. mail til jm@jm.dk og pbi@jm.dk

J.nr.: 2015-4101-0064-4
Sagsbehandler: Mette Søndergaard
Mail: MSG@domstolsstyrelsen.dk
1. december 2015

Domstolsstyrelsens høringssvar i forbindelse med høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdelsesloven (Sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte)

Ved e-mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet bedt Domstolsstyrelsen om en udtalelse om udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

Domstolsstyrelsen har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Charlotte Münter

Justitsministeriet
Straffuldbyrdeskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Dato. 1. december 2015

Sendt pr mail til jm@jm.dk og pbj@jm.dk

Justitsministeriet har ved mail af 3. november 2015 (sagsnr. 2015-1902-0267) anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

Forslaget er af politisk karakter og giver ikke Dommerforeningen anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Straffuldbyrddelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 27. november 2015

JOURNAL NR

RA-2015-510-0049

BEDES ANFORT VED SVARSRIVELSER

SAGSBEHANDLER MB

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 88 90 00

FAX 72 88 90 04

Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrddelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske unge)

Ved e-mail af 3. november 2015 (sagsnr. 2015-1902-0267) har Justitsministeriet anmodet om Rigsadvokatens bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffuldbyrddelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske unge).

I den anledning skal jeg meddele, at lovudkastet ikke giver mig anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

Justitsministeriet
Straffuldbyrdelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato: 1. december 2015
J.nr.:2015-005-453

POLITOMRÅDET
STABEN
LEDELSESSEKRETARIATET
Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Tlf.: 33 14 88 88
Lokaln.:
E-mail: pol@politi.dk
Web: www.politi.dk

Høring over udkast til lovforslag om sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte (sagsnr. 2015-1902-0267)

Justitsministeriet har ved e-mail af 3. november 2015 sendt udkast til lovforslag om sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte.

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at udkastet ikke giver Rigspolitiet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Lise Fink
sekretariatschef

dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet

Odense, den 26. november 2015

Vedr. Høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbyrdsloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte), Deres sagsnr. 2015-1902-0267

Ministeriet har ved e-mail af 3. november 2015 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til forslaget.

Foreningen skal i den anledning meddele, at foreningen ikke finder grundlag for at udtale sig om forslaget.

Dette høringssvar sendes alene elektronisk til: jm@jm.dk og pbi@jm.dk.

På foreningens vegne,

Teresa Lund Tøgern
Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Pernille Bjørnholk

Fra: EAA003@politi.dk
Sendt: 9. november 2015 15:03
Til: Justitsministeriet; Pernille Bjørnholk
Emne: høring over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbydelsesloven (sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte)

Til Pernille Bjørnholk

På vegne af FOANs bestyrelse kan jeg meddele, at vi ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Eva Aaen
Bestyrelsesmedlem

Foreningen af Offentlige Anklagere
c/o Anklagemyndigheden
Midt- og Vestjyllands Politi
Brogårdsvej 1, 2.,
7500 Holstebro
Tlf. 7258 2506

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Justitsministeriet
Slotsholmen 10
1216 København K

Polititorvet 14
1780 København V

Tlf. 45 15 36 50
Fax 45 15 01 39

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

**Høring over udkast til lovforslag om ændring af
straffuldbyrdelsesloven (sektionering af radikaliserede og
ekstremistiske indsatte)**

4. november 2015

Ved e-mail af 3. november 2015 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

DKR-nummer:
15-131-0486

Sagsbehandler: MBA

Det Kriminalpræventive Råd har ingen bemærkninger.

Direkte tlf.: 45153650

Mail: avo@dkr.dk

Med venlig hilsen

Marianne Becker Andersen
Analyse- & Kommunikationschef

Til Justitsministeriet
Jm@jm.dk
mmu@jm.dk
pbj@jm.dk

FÆNGSELSFORBUNDET

Hovedkontoret
Ramsingsvej 28 A
2500 Valby

Telefon 72 55 99 76
ff@faengselsforbundet.dk

København
Den 30. november 2015
Journal nr.

**Svar på høring vedrørende lovforslag om ændring af retsplejeloven;
udveksling af oplysninger om tegn på radikaliserings og ekstremisme
samt, sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte.**

Fængselsforbundet har modtaget udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Udveksling af oplysninger om tegn på radikaliserings og ekstremisme).

På det foreliggende grundlag har Fængselsforbundet ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Fængselsforbundet har ligeledes modtaget udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte).

På det foreliggende grundlag har Fængselsforbundet ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Samira Khan Thrane
Sekretariatschef

Fængselsforbundet repræsenterer fængselsbetjente, værkemestre og uniformerede ledere i Kriminalforsorgen. Forbundet repræsenterer desuden fiskerikontrollorer i NaturErhvervsstyrelsen.

Pernille Bjørnholk

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 12. november 2015 16:07
Til: Justitsministeriet
Cc: Pernille Bjørnholk
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte (sagsnr. 2015-1902-0267)

HK Landsklubben Danmarks Domstole har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen
Kate Kengen
Kontorfuldmægtig

Københavns Byret
Domhuset
Nytov
1450 København K

M +45 2163 9834
D +45 9968 7072
@ kake@domstol.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]
Sendt: 3. november 2015 17:27
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; Mikael Sjöberg; dkr@dkr.dk; \$Direktoratet for Kriminalforsorgen; hoeringer@dommerfm.dk; \$Statsfængslet Renbæk (206ren); lsc@ankl.dk; fsd@rk.dk; ff@faengselsforbundet.dk; Kate Kengen; Hanne Margrethe Duus; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; kff@kff.dk; pba@praesteforening.dk; krim@krim.dk; Bibi Myrhøj; mail@politiforbundet.dk; formand@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; post@udsatte.dk; sl@sl.dk
Emne: Høring over udkast til lovforslag om sektionering af radikaliserede og ekstremistiske indsatte (sagsnr. 2015-1902-0267)

Se venligst vedhæftede dokumenter.

Med venlig hilsen

Pernille Bjørnholk
Fuldmægtig

JUSTITS MINISTERIET
Straffuldbyrdelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmen 10
1216 København K

DERES REF.:

2015-1902-0267

Dok. 1741718

VOL. 1
5500.1

DATO:

26-11-2015

Præsteforeningen takker for modtagelsen af høringsbrev over udkast til lovforslag om ændring af straffuldbydelsesloven.

Præsteforeningen har ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag

Med venlig hilsen

Lise-Lotte Højgaard

Justitsministeriet
Slotsholmen 10
1216 København K

Høringssvar til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf mv

KL har modtaget udkast til ovenstående lovforslag. Justitsministeriet udbeder sig KL's bemærkning.

KL's bemærkninger er af generel karakter, idet placering af dømte i kriminalforsorgens institutioner ikke er et kommunalt ansvarsområde.

KL har dog en række bekymringer i forhold til den påtænkte sektionering af dømte med en anden religiøs overbevisning.

KL er af den opfattelse, at:

- Hvis fangerne skal afsone langt fra deres nærmiljø bliver det vanskeligere at få besøg fra familie og venner. Dette kan påvirke den indsatte motivation til samarbejde, og måske direkte motivere til, at finde andre fællesskaber fx via religionen
- Der er behov for den sociale rehabilitering starter allerede i fængslerne. Det betyder konkret, at der er behov for etablering af indsatser, som kan kompetenceudvikle de indsatte både fagligt og socialt så deres chancer for at holde sig ude af kriminalitet efter deres fængselsophold bliver stærkt forøget.

KL er derudover bekymret over, at det nye tiltag tillægger religion et betydeligt element. KL er bekymret for, at tiltaget får en negativ betydning for kommunernes integrationsarbejde generelt, idet isolation fra andre kan være medvirkende til yderligere ekskludering og dermed stærkt øget risiko for radikalisering.

Med venlig hilsen

Tina Wahl

Dato: 4. december 2015

Sags ID: SAG-2014-06118
Dok. ID: 2124638

E-mail: RAF@kl.dk
Direkte: 3370 3486

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1